

KUGLAŠKI SAVEZ SRBIJE

SPORTSKI PRAVILNIK

**ZA KUGLANJE NA DEVET ČUNJEVA
WB/WNBA/NBC**

BEOGRAD, JUL 2019.

Na osnovu člana 38, stav 5. Statuta Kuglaškog saveza Srbije (u daljem tekstu: KSS), Upravni odbor Kuglaškog saveza Srbije doneo je

SPORTSKI PRAVILNIK ZA KUGLANJE NA DEVET ČUNJEVA WNBA/NBC

OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Sportski Pravilnik za kuglanje na devet čunjeva Kuglaškog saveza Srbije (u daljem tekstu SPKSS) utvrđuje osnovne principe i pravila sportskog kuglanja WNBA/NBC.

SPKSS naročito utvrđuje Pravila o takmičenjima, hicima i priznanju učinka hitaca, priznavanju rezultata održavanju reda na takmičenjima, žalbenom postupku i obavezama sudija na takmičenjima.

Član 2.

SPKSS je uređen na osnovu međunarodnog pravilnika (Internationale Sportordnung der NBC), Međunarodne organizacije WNBA u Svetskoj kuglaškoj organizaciji World bowling (WB), čiji je član i Kuglaški savez Srbije (u daljem tekstu KSS).

Član 3.

Članovi KSS (igrači, klubovi i udruženi Savezi) mogu učestvovati samo na takmičenjima koja organizuje KSS i njegovi članovi uz odobrenje KSS, a na međunarodnim takmičenjima samo u organizaciji WB/WNBA/NBC. U takmičenjima koja organizuje KSS ili njegovi članovi obavezna je prijava za takmičenje koju propisuje organizator takmičenja.

U međunarodnim takmičenjima prijavu propisuje organizator, a podnosi je uvek KSS za sve vrste takmičenja (reprezentacija, klubovi i pojedinci).

Član 4.

SPKSS obezbeđuje da na takmičenjima koja organizuje KSS ili njegovi članovi svi učesnici kuglaju pod jednakim uslovima.

TAKMIČENJA

Član 5.

Takmičenja čiji su organizatori KSS ili njegovi članovi, mogu se organizovati i sprovesti samo na kuglanama koje su ispravne i usklađene sa odredbama Tehničkog Pravilnika KSS (u daljem tekstu TPKSS).

Kuglane moraju imati atest, odnosno rešenje Komisije za pregled kuglana nadležnih kuglaških tela.

KALENDAR TAKMIČENJA

Član 6.

Kalendar takmičenja na nivou Saveznih liga i saveznih takmičenja predlaže i sprovodi Takmičarska komisija KSS, a usvaja UO KSS.

Kalendar takmičenja mora obuhvatiti i međunarodna takmičenja, a pri usvajanju istog mora se voditi računa o međunarodnim terminima koji su stalni i to:

- 6.1. Svetsko prvenstvo, svake godine u maju i junu (SEN+JUN+KAD)
- 6.2. Evropski kupovi ekipno 42. nedelja u godini
- 6.3. Svetski kupovi ekipno 42/43. nedelja u godini
- 6.4. Svetski kup pojedinačno seniori/ke
- 6.5. Svetski kup pojedinačno juniori/ke
- 6.6. Svetski kup pojedinačni kadeti/ke
- 6.7. Svetski kup pojedinačni pioniri/ke
- 6.8. Susreti reprezentacija 9,12.15.40. i 46. nedelja u godini.

Kalendar takmičenja KSS se prvo prilagođava Međunarodnom kalendaru, a zatim saveznim i ostalim takmičenjima, pri čemu prednost uvek imaju takmičenja na međunarodnom nivou.

STAROSNE KATEGORIJE

Član 7.

KSS i njegovi članovi organizuju takmičenja po kategorijama igrača/ica na osnovu broja godina i to:

A. Mlađi pioniri- mlađe pionirke / U12	(jugend – c)	od 10 do 12 godina	Kugle 14
B. Pioniri-pionirke / U14	(jugend – b)	od 13 do 14 godina	Kugle 15
C. Kadeti-kadetkinje / U18	(jugend – a)	od 15 do 18 godina	Kugle 16
D. Juniori- juniorke / U23		od 19 do 23 godine	Kugle 16
E. Seniori-seniorke		od 24 do 49 godina	Kugle 16
F. Stariji članovi – starije članice	(veterani “A”)	od 50 do 59 godina	Kugle 16
G. Veterani – veteranke	(veterani “B”)	od 60 godina i stariji	Kugle 16

Osnov za određivanje starosne granice je godina života koja se puni u toj takmičarskoj godini. Takmičarska godina počinje prvog jula.

VRSTE TAKMIČENJA (DISCIPLINE) I BROJ HITACA

Član 8.

8.1. EKIPNO

A. SENIORKE, SENIORI, JUNIORKE I JUNIORI	6 x 120 hitaca mešovito
B. KADETKINJE I KADETI	4 x 120 hitaca mešovito

8.2. POJEDINAČNO

A. SENIORKE I SENIORI	1 x 120 hitaca mešovito
B. JUNIORKE I JUNIORI	1 x 120 hitaca mešovito
C. KADETKINJE I KADETI	1 x 120 hitaca mešovito
D. PIONIRKE I PIONIRI	1 x 120 hitaca mešovito

8.3. KOMBINACIJA	
A. SENIORKE I SENIORI	2 x 120 hitaca mešovito
B. JUNIORKE I JUNIORI	2 x 120 hitaca mešovito
C. KADETKINJE I KADETI	2 x 120 hitaca mešovito
D. PIONIRKE I PIONIRI	2 x 120 hitaca mešovito

8.4. TANDEM I TANDEM-MIX 2 x 30 hitaca mešovito

8.5. SPRINT 2 x 20 hitaca mešovito

Takmičenja mogu biti prvenstvena-liga, kup, turniri ili prijateljski susreti, a mogu imati obeležja državnog-saveznog, republičkog, zonskog, regionalnog, gradskog ili klupskog karaktera.

Član 9

U međunarodnim takmičenjima reprezentacije i klubovi mogu nastupati samo na takmičenjima u organizaciji WNBA/NBC odnosno igrati s učesnicima takmičenja čije su Federacije učlanjene u WNBA/NBC.

PRAVILA IGRE NA 9 ČUNJEVA

Član 10

Disciplina 120 hitaca mešovito

Takmičar/ka izvodi u seriji 15 hitaca u pune – svih devet čunjeva. Nakon svakog hica na čunjsko postolje se vraća svih devet čunjeva. Posle toga izvodi seriju od 15 hitaca u čišćenje. U igri u čišćenje prvi hitac se izvodi na "punu" postavu (svih 9 čunjeva) a ostali hici na preostale čunjeve na čunjskom postolju, sve dok se ne obori svih devet čunjeva, nakon čega se opet na postolje vraća "puna" postava, odnosno svih devet čunjeva. Set (serija) se završava petnaestim hicem u čišćenje. U disciplini 120 hitaca takmičar/ka izvodi 4 seta (serije).

Takmičenje tandem-a

U takmičenju tandema igraju dva takmičara (tandem) protiv druga dva takmičara (tandem) u dva seta na ispadanje. Igra se dva seta po trideset hitaca mešovito i takmičari izvode naizmenično po jedan hitac. Po završetku prvog seta igrači menjaju staze. Ukoliko se set završi nerešeno izvodi se po jedan hitac u pune na stazama gde su se tandemi zatekli, taj hitac može da izvede bilo koji takmičar tandema, s tim što hitac prvi izvodi igrač na levoj stazi, ukoliko je rezultat i tad jednak drugi igrač tandema izvodi ponovo jedan hitac u pune, s tim da igrač na desnoj stazi prvi izvodi hitac i sve tako dok se ne dobije pobednik tog seta. Ukoliko je rezultat u setovima nerešen to jest jedan prema jedan tandemi izvode po dva hica u pune naizmenično, bez obzira koji igrač tandema izvodi prvi hitac, s tim da hitac prvi izvodi igrač na levoj stazi i tako naizmenično. Ukoliko je rezultat posle dva hica nerešen tandemi menjaju staze i ponovo izvode po dva hica u pune s tim da hitac prvi izvodi igrač na levoj stazi i tako naizmenično sve dok se ne dobije pobednik.

Takmičenje tandem_miks-a (mešoviti tandem)

U takmičenju mešovitih tandema igraju jedna takmičarka i jedan takmičar (tandem miks) protiv drugog tandem miksa u dva seta na ispadanje. Mešoviti tandemi izvode naizmenično po jedan hitac tako da

takmičar izvodi u prvom setu neparne hica a takmičarka parne. Po završetku prvog seta mešoviti tandemi menjaju staze. Ukoliko se set završi nerešeno izvodi se po jedan hitac u pune na stazama gde su se mešoviti tandemi zatekli, taj hitac može da izvede bilo koji član mešovitog tandema, s tim što hitac prvi izvodi igrač tandema na levoj stazi, ukoliko je rezultat i tad jednak drugi igrač tandema izvodi ponovo jedan hitac u pune, s tim da igrač tandema na desnoj stazi prvi izvodi hitac i sve tako dok se ne dobije pobednik tog seta. Ukoliko je rezultat u setovima nerešen to jest jedan prema jedan mešoviti tandemi izvode po dva hica u pune naizmenično, bez obzira koji igrač tandema izvodi prvi hitac, s tim da hitac prvi izvodi igrač na levoj stazi i tako naizmenično. Ukoliko je rezultat posle dva hica nerešen tandemi menjaju staze i ponovo izvode po dva hica u pune s tim da hitac prvi izvodi igrač na levoj stazi i tako naizmenično sve dok se ne dobije pobednik.

Takmičenje u sprintu

U takmičenju u sprintu takmičari izvode u dva seta po dvadeset hitaca mešovito (10 hitaca u pune i 10 hitaca u čišćenje). Igra se dva seta. Po završetku prvog seta igrači menjaju staze. Ukoliko je rezultat u setu nerešen takmičari izvode po jedan hitac u pune na stazi na kojoj su se zatekli s tim da prvi hitac izvodi igrač na levoj stazi. Ukoliko je i posle toga rezultat nerešen, takmičari ponovo izvode po jedan hitac u pune s tim da sada hitac prvi izvodi igrač na desnoj stazi i tako naizmenično do dobijanja pobednika seta. Ukoliko je rezultat u setovima nerešen takmičari izvode po tri hica u pune naizmenično, s tim da hitac prvi izvodi igrač na levoj stazi, pa i ako je i tad rezultat nerešen, igrači menjaju staze i ponovo izvode po tri hica u pune naizmenično, s tim da hitac prvi izvodi igrač na levoj stazi i sve tako dok se ne dobije pobednik.

Član 11.

Takmičenja saveznog – državnog značaja u organizaciji KSS mogu se održavati samo na kuglanama sa četiri ili više staza (koje imaju sertifikat WNBA), pri čemu se moraju poštovati sledeći uslovi organizacije:

11.1. U ekipnim – liga takmičenjima ekipe se na početku susreta postrojavaju na kuglani, glavni sudija ih najavljuje i sportski se pozdravljaju. (Važi za utakmice Super liga I Kupa Srbije)

11.2. U kuglani mora biti istaknuta državna zastava.

11.3. Organizator takmičenja mora obezbediti tehničke uslove za sve pojednosti takmičenja: tehnička ispravnost staza, zastava, himna, razglas, postolje za pobednike i drugo.

11.4. Posedovanje međunarodnog sertifikata.

11.5. Izuzev liga takmičenja, ostala takmičenja moraju se održavati na kuglanama koje imaju kompjutersku obradu podataka.

11.6. Temperatura u kuglani mora biti najmanje 16 stepeni.

NAČIN STARTOVANJA I PROMENA STAZA

Član 12.

Na pojedinačnim i ekipnim takmičenjima dozvoljena su dva načina startovanja i to:

A. LANČANI START kada svi počinju s iste staze i svi završavaju na istoj stazi.

B. BLOK START kada svi istovremeno počinju na svim stazama.

Ako se primenjuje lančani start, organizator takmičenja je dužan da obezbedi potreban broj sparing partnera na početku i završetku takmičenja tako da svi takmičari imaju iste uslove za igru.

Izmene staza u sistemu blok starta na svim takmičenjima vrše se prema sledećoj šemi:

STAZA 1	STAZA 2	STAZA 3	STAZA 4
A 1	B 1	A 2	B 2
B 1	A 1	B 2	A 2
B 2	A 2	B 1	A 1
A 2	B 2	A 1	B 1

Ako se primenjuje blok start u ekipnim takmičenjima, domaćin počinje na neparnim stazama, a gost na parnim stazama.

Ako se igra na šest staza izmene se vrše tako da takmičari/ke sa staza 1 i 2 (u paru) prelaze na staze 3 i 4, sa staza 3 i 4, na staze 5 i 6, a sa staza 5 i 6, na staze 1 i 2.

Ako postoji osam staza, kuglana se deli na dve četvorostazne kuglane, a izmene staza se vrše prema prikazanoj šemi.

VREME DOZVOLJENO ZA UIGRAVANJE I ZA IGRU

Član 13.

U disciplini 120 hitaca mešovito igrač/ica ima pravo na uigravanje na stazi na kojoj počinje s igrom u trajanju od pet (5) minuta izvođenjem hitaca na pune.

U disciplinama tandem, tandem miks i sprint igrač/ica ima pravo na uigravanje na stazi na kojoj počinje s igrom u trajanju od od tri (3) minuta izvođenjem hitaca na pune.

Vreme izvođenja seta od 50 hitaca (25p + 25č) ograničeno je na 20 minuta.

Vreme izvođenja seta od 40 hitaca (20p + 20č) ograničeno je na 16 minuta.

Vreme izvođenja seta od 30 hitaca (15p + 15č) ograničeno je na 12 minuta.

Vreme izvođenja seta od 20 hitaca (10p + 10č) ograničeno je na 8 minuta

Prekid koji nije posledica ponašanja igrača ne računa se u vreme trajanja nastupa.

PROPOZICIJE

Član 14.

Za svako takmičenje organizator mora propisati i objaviti PROPOZICIJE koje moraju da budu detaljne i jasne, u skladu s ovim pravilnikom i da obavezno sadrže sledeće:

- 14.1. Sistem takmičenja,
- 14.2. Mesto i vreme održavanja takmičenja,
- 14.3. Sastav učesnika, odnosno ko ima pravo da učestvuje,
- 14.4. Rok, oblik i način prijave za takmičenje i rok traženja odlaganja
- 14.5. Način odigravanja i određivanje plasmana,
- 14.6. Visina takse: za učešće i žalbe,
- 14.7. Naziv – titule prvoplasiranih, opis nagrada i trofeja, sticanje prava daljeg takmičenja u viši i niži rang,
- 14.8. Sastav takmičarske komisije, adrese i telefoni članova komisije.
- 14.9. Rad i obaveza sudija,
- 14.10. Postupak u slučaju žalbe na takmičenje,
- 14.11. Sve ostalo što nije navedeno u ovom pravilniku, a odnosi se na to takmičenje, organizator mora da navede u propozicijama.

Propozicije ne smeju da budu u suprotnosti s ovim pravilnikom.

Organizator mora da objavi satnicu takmičenja najmanje 3 (tri) dana pre početka takmičenja. U satnici se objavljuje: mesto, vreme nastupa i raspored sudija.

Raspored nastupa određuje se dirigovano, imajući u vidu da zajedno nastupaju kvalitetne ekipe, parovi i pojedinci. Obavezno treba voditi računa da se na putu gubi što manje vremena. Kada se takmičenje održava na dve kuglane treba omogućiti da igrači istog kluba nastupaju istog dana na jednoj kuglani.

Član 15.

Prilikom održavanja takmičenja svi učesnici (igrači, klubovi, sudije, treneri i funkcioneri) su dužni i obavezni da poštuju propozicije takmičenja i odredbe važećih pravilnika KSS.

Ukoliko se dogodi bilo šta što nije u skladu s propozicijama takmičenja ili pravilnicima KSS, sudija takmičenja je obavezan da odmah preduzme mere za otklanjanje i eventualno kažnjavanje takvih pojava. O dešavanju i preduzetim merama, hitno obaveštava organizatora.

Član 16.

Plasman ekipa, pojedinaca određuje se po bodovima ili po broju oborenih čunjeva prema propozicijama za svako takmičenje.

Kod jednakih rezultata bolji je onaj ko ima:

- 16.1. bolje ukupno čišćenje, a ako je i to isto onda,
- 16.2. bolji je onaj ko ima manje promašaja, a ako je i to isto,
- 16.3. bolji je onaj ko ima više oborenih devetki, a ako je i to isto,
- 16.4. plasman će se odrediti žrebom.

Ako se utakmica u ligaškom takmičenju završi nerešeno svaka ekipa osvaja po jedan bod.

Ako se utakmica u kup takmičenju završi nerešeno, bolja je ona ekipa koja ima više osvojenih set poena.

Ukoliko je i to isto, igrači poslednjeg bloka na stazama na kojima su se zatekli izvode po tri hica u pune, istovremeno na znak glavnog sudije.

Član 17.

Napredovanje ekipe/kluba u viši rang ili ispadanje u niži rang moguće je samo na osnovu rezultata i u skladu sa važećim sistemom takmičenja, odnosno važećim propozicijama.

Izuzetak su slučajevi kažnjavanja po DPKSS.

Sistem takmičenja se može menjati samo na osnovu odluke UO KSS i to najmanje jednu godinu pre početka takmičenja.

DOKUMENTACIJA ZA TAKMIČENJE

Član 18.

Za svako takmičenje mora postojati takmičarska dokumentacija.

Organizator takmičenja propisuje dokumentaciju a obavezno mora postojati takmičarsko – sportska dokumentacija:

- 18.1 Sportska legitimacija igrača,
- 18.2 Sudijska legitimacija
- 18.3 Prijava za takmičenje
- 18.4 Zapisnici rezultata, pojedinačni. zbirni i ekipni
- 18.5 Prijava ekipe (u liga takmičenju) i prijava po blokovima

Član 19.

Svaki učesnik na takmičenju mora biti registrovan u skladu s pravilnikom o registraciji KSS što dokazuje takmičarskom legitimacijom.

U takmičarskoj legitimaciji mora biti overa sportske ambulante I lekara ovlašćene za izdavanje uverenja o sposobnosti igrača/ice za takmičenje koja na sme biti starija od 6 meseci za sve kategorije takmičara. Bez TAKMIČARSKE LEGITIMACIJE ili bez važećeg lekarskog pregleda takmičar/ka nema pravo nastupa. Lekarski pregled počinje da važi sa datumom lekarskog pregleda, a završava datumom za jedan broj manji šestog meseca.

SPORTSKA ODEĆA I OPREMA

Član 20.

Na svim takmičenjima iz člana 8. ovog pravilnika takmičari/ke moraju da budu sportski odeveni. Sportska odeća je: klupski dres (majica), sportske gaćice, sportska trenerka, čarape i sportska obuća.

- 20.1. U ekipnim takmičenjima svi članovi jedne ekipe moraju da nose jednaku sportsku opremu (osim patika i čarapa).
- 20.2. Treneri i sekundanti moraju da nose sportsku odeću (trenerka ili dres).
- 20.3. Na klupskom dresu mora da bude ispisan naziv kluba i grad odakle je klub (izuzev kad je naziv kluba i naziv grada iz koga je ekipa).
- 20.4. Nošenje istobojnih kratkih gaćica i/ili biciklističkih odnosno kratkih gaćica ili šorca, vrijedi kao jednoobrazna igračka oprema. Vidljivi i/ili istaknuti donji veš kao i funkcionalni veš (pamučna majica ispod dresa) mora biti iste boje kao igračka oprema preko njega.
- 20.5. Na sportskoj opremi je dozvoljeno reklamiranje raznih firmi i proizvoda. Zabranjeno je reklamiranje: droge, oružja, duvana i alkohola.
- 20.6. Za vreme nastupa takmičar/ka može koristiti kao pomoćnu opremu (čeone, ručne znojnice, steznike za ruke, noge i peškire za brisanje kugli, patika, ruku i lica).
- 20.7. Kao pomoćna oprema se smatra i samolepljiva traka za obeležavanje početnog položaja. Tu traku takmičar/ka nakon svog nastupa mora ukloniti.
- 20.8. Pomoćna oprema je i sredstvo za bolji prihvat kugli kao i posuda sa osvežavajućim napitkom koja mora biti plastična i mora imati zatvarač.
- 20.9. Sva pomoćna sredstva moraju biti izvan takmičarskog prostora, izuzev krpe za brisanje patika i samolepljive trake za obeležavanje početnog položaja (koja se lepi van daske položnice).

REZERVNI IGRAČ I ZAMENA IGRAČA

Član 21.

U ekipnim takmičenjima kod šestočlane ekipe dozvoljena je zamena dva, a kod četvoročlane ekipe jednog takmičara. Zamena takmičara se vrši na sledeći način: Trener/sekundant predaje karton zamene igrača glavnom sudiji. Sudija proverava rezervu pre nastupa, a zatim rezervni igrač i igrač koji se menja izlaze na vrh takmičarskog prostora na stazi na kojoj se našao igrač koji se menja, a sudija najavljuje izmenu. Za to vreme, koje ne može biti duže od 2 minuta, vreme se zaustavlja na sve četiri (šest) staze.

Ukoliko se radi o povredi igrača, a postoji mogućnost zamene, rezervni igrač mora nastupiti u vremenu od 10 minuta od prijavljene ili uočene povrede. Svaki igrač ima pravo na po jedan medicinski tajm aut, a ako se povredi drugi put, zamena se mora izvršiti. U periodu medicinskog tajm auta vreme se zaustavlja, a

pokreće se nakon 10 minuta bez obzira da li je rezervni igrač ušao u igru ili ne.

Rezervni igrač nema pravo na uigravanje, osim ako nastupa od početka, a takmičenje nastavlja na rezultat igrača kojeg je zamenio. Ukoliko se zamena vrši u vreme uigravanja, vreme se ne zaustavlja, a rezervni igrač se zagreva do isteka vremena za uigravanje.

Na kuglani postoje kartoni za zamene igrača i to dva zelena za domaćine i dva žuta za goste na utakmici, iste je dužan glavni sudija vratiti na mesto, po završetku utakmice.

Član 22.

Svako takmičenje počinje prema satnici, odnosno 30 minuta pre propisane satnice i to prijavom igrača, tandem, ekipe. Prijava se podnosi glavnom sudiji i biti pismena (liga i savezna takmičenja) ili usmena (ostala takmičenja), uz obavezno prilaganje potrebne dokumentacije iz člana 18 ovog pravilnika.

Na 30 minuta pre početka utakmice obe ekipe, domaćin i gost, su dužni dostaviti spisak do deset (10) igrača koji će nastupiti na utakmici, glavnom sudiji bez obaveza na redosled nastupa.

Na posebnom obrascu ekipe domaćina i gosta su dužne predavati imena igrača koji će nastupiti u prvom, drugom i trećem bloku utakmice po sledećoj dinamici. Prvi blok na 15 minuta pre početka utakmice, drugi blok najkasnije do izvedenog 90 hica prvog bloka, a treći blok najkasnije do izvedenog 90 hitca drugog bloka, s tim da protivničke ekipe ne znaju redosled druge ekipe, sudija je dužan da isti ne pokazuje drugoj ekipi.

Slično tome na utakmicama koje se igraju na šestostaznoj kuglani, ekipe na posebnom obrascu će predati prva tri igrača na 15 minuta pre početka utakmice, a do odigranih 90 hitaca predaju imena druga tri igrača. U slučaju da jedna ekipa ne preda spisak u propisano vreme, sudija će sačekati 30 minuta, od termina za početak utakmice, a posle tog roka proglašava pobedu prisutne ekipe.

Uslučaju da u turnirskom takmičenju jedna ili više ekipa ne dođe u propisano vreme, o nastavku takmičenja odlučuje takmičarska komisija na kuglani i njena odluka je konačna i bez prava na žalbu.

Član 23.

Početak nastupa takmičara/ke je ulazak u takmičarski prostor. Početak i kraj uigravanja najavljuje sudija ili vremenski automat. uigravanja traje 5 minuta (za disciplinu sprint, tandem i tandem miks 3 minuta). Za vreme trajanja uigravanja sudija predstavlja igrače na stazama.

Ako igrač u toku uigravanja napravi prekršaje ne kažnjava se, a ukoliko ispolji nesportsko ponašanje biće isključen sa utakmice (dobija crveni karton).

Takmičar/ka počinje sa igrom samo na znak sudije ili startovanjem sata.

Izmena staza se vrši samo po odobrenju i na znak sudije.

Član 24.

Za vreme igre u takmičarskom prostoru, osim takmičara može biti samo krpa za brisanje obuće i samolepljive trake za obeležavanje početnog položaja. Takmičar može da ima samo peškir na zato predviđenom mestu. Ostali pomoćni pribor može mu dodavati sekundant ali izvan takmičarskog prostora. Sekundant može da pomaže u brisanju kugli ali je zabranjena igra s dve kugle (jedna u ruci takmičara a druga u pripremi kod sekundanta).

Brisanje u takmičarskom prostoru (ili eventualno staza) koje vrši sekundant dozvoljeno je samo po odobrenju sudije.

Za vreme brisanja takmičarskog prostora ili staza vreme se zaustavlja na svim stazama, izuzev na stazi igrača kojem se briše ista.

Član 25.

Ukoliko se prijavljeni igrač ne pojavi na vreme, nastupa rezerva bez odlaganja satnice. Dok se igrač ne pojavi na stazi u pojedinačni zapisnik se upisuju hici bez učinka kosom dijagonalnom crtom (///...) paralelno sa igrom protivnika na stazi pored kod kuglana bez satnog mehanizma, dok kod kuglana sa satnim mehanizmom vreme se uključuje sa zajedničkim kuglama.

Član 26.

Ukoliko za vreme igre dođe do tehničkih smetnji, a prekid traje duže od 15 minuta takmičari imaju pravo na uigravanje od 5 hitaca na punu poziciju (svih devet čunjeva).

U slučaju kvara u toku takmičenja koji nije moguće popraviti, dužeg nestanka struje ili elementarne nepogode, takmičenje se prekida, a takmičari koji nisu završili nastup nastaviće takmičenje prema odluci nadležne takmičarske komisije. Ukoliko u prvom bloku dođe do kvara na jednoj ili dve staze koji se ne može otkloniti takmičenje se prekida i nastavlja se u novom terminu. Ukoliko dođe do kvara posle 240 odigranih hitaca jedne ekipe takmičenje se može nastaviti na dve staze, ili se ekipe mogu dogovoriti o završetku utakmice postignutim rezultatom u tom momentu, ili se utakmica prekinuti i nastaviti u novom terminu.

Troškove prekinutog takmičenja i ponovni dolazak potrebnih učesnika na završetak takmičenja, snosi domaćin takmičenja.

HICI I PRIZNAVANJE REZULTATA

Član 27.

Ispravan hitac je samo onaj hitac u kome je kugla položena/ bačena na dasku položnicu prešla njen vrh u pravcu čunjskog postolja.

Ukoliko takmičaru/ki u izvođenju hica kugla ispadne i napusti takmičarski prostor, hitac se priznaje i bez prekršaja (prazan ili s učinkom).

27.1. Prazan hitac je kada izbačena kugla ne obori ni jedan čunj na čunjskom postolju (promašaj), kada se kugla odbije od stranice (mantinela) ili kada kugla napusti stazu bez učinka (kanali).

Prazan hitac se u pojedinačnom zapisniku obeležava vodoravnom crtom u polju u kome je napravljen (-).

PREKRŠAJI

Član 28.

28.1. Prekršaji koji se kažnjavaju žutim i žuto-crvenim kartonima

- A. Prekoračenje linije koja obeležava takmičarski prostor (prestup). Izuzetak je uzimanje kugle iz žljeba koji je suviše udaljen,
- B. Položena kugla van daske položnice (bosa-levo i desno odnosno preko daske na stazu),
- C. Dodirivanje rukom ili nogom pod/tle (pad). Izuzetak je kad takmičar padne,
- D. Oslanjanje na zid, žljeb, sudijski pult ili neki drugi predmet,
- E. Označavanje na zaletištu sredstvom koje nije dozvoljeno,
- F. Namerno igranje pre pripremljenosti uređaja za postavljanje čunjeva (igra na crveno svetlo),
- G. Sačekivanje određenih kugli,

- H. Nepriznavanje odluka sudija,
- I. Ometanje ili onemogućavanje protivnika kod igre,
- J. Namerno češće uzimanje ili vraćanje kugle u žleb dok je protivnički igrač u zaletu za izbačaj (sudijska procena),
- K. Napuštanje takmičarskog prostora bez dozvole sudije,
- L. Glasno dogovaranje sa sekundantom ili trenerom, vikanje, psovanje, pevanje i dr.
- M. Raspravljavanje sa publikom,
- N. Brisanje kugle dresom.

28.2. Nesportsko ponašanje koje se kažnjava crvenim kartonom

- A. Vređanje sudija, sportskih funkcionera i publike
- B. Nedolični pokreti koji se kose sa sportskom etikom.
- C. Namerno bacanje kugle koja padne u prostor saigrača na stazi do
- D. Pokušaj fizičkog nasrtaja na protivničkog igrača, funkcionera koji je službeno na utakmici
- E. Pokušaj fizičkog nasrtaja ma sudije
- F. Žestoko udaranje nogom u kuglovd kao znak protesta
- G. Žestoko psovanje bilo koga i gde u prostoru kuglane
- H. Suprotstavljanje odlukama sudija na prost način psovkama i nedoličnim ponašanjem lične uvrede sudije i nedolična diskusija na sudijsku odluku
- I. Ukoliko se neki funkcioner na utakmici ili gledalac nedolično ponaša sudija je dužan prekinuti utakmicu i isto lice mora napustiti objekat.

PRVI PREKRŠAJ

Prvim prekršajem smatra se bilo koji prekršaj učinjen po članovima 28.1. ovog pravilnika
Za učinjeni prekršaj pokazuje se žuti karton, učinak se priznaje a u pojedinačnom zapisniku se crvenom olovkom okružuje oko broja porušenih čunjeva u hicu u kojem je napravljen prekršaj i u napomeni se evidentira vrsta prekršaja.

DRUGI PREKRŠAJ

Drugim prekršajem smatra se ponovljeni bilo koji prekršaj učinjen po članovima 28.1. ovog pravilnika
Za drugi i svaki sledeći prekršaj iz člana 28.1. ovog pravilnika pokazuje se žuto-crveni karton, učinak se ne priznaje a preko broja porušenih hitaca u hicu u kojem je napravljen prekršaj, crvenom olovkom se upisuje znak iks (X) a u rubrici napomena evidentira se vrsta prekršaja.
Ukoliko je igrač opomenut žutim kartonom a sledeći prekršaj napravi pre izvođenja hica (prekršaj između dva hica) kažnjava se žuto-crvenim kartonom a u narednoj praznoj rubrici se upisuje znak iks (X), na semaforu se dokuca hitac a u rubrici napomena evidentira se vrsta prekršaja.

Za prekršaj po članu 28.2. pokazuje se crveni karton, igrač se isključuje bez prava zamene s tim da mu se dotadašnji učinak unosi u zapisnik, a u rubrici napomena evidentira se vrsta nesportskog ponašanja. U slučaju izricanja kazne isključenja sudija je obavezan da podnese zahtev za pokretanje disciplinskog postupka protiv igrača koji se nesportski ponašao. Svi koji dobiju crveni karton moraju napustiti objekat kuglane.

Prekršajnom kažnjavanju podležu svi učesnici takmičenja koji su navedeni ili prijavljeni za određeno takmičenje, uključujući trenere i sekundante kao i ostala zvanična lica.

Član 29.

Hitac se ponavlja ako:

- 29.1. Igrač izvede hitac, a na čunjskom postolju pre dolaska kugle dođe do promene (padne čunj, ugasi se svetlo, podignu se čunjevi i dr.)
- 29.2. kugla u igri u pune prođe između čunjeva 1 i 2 ili 1 i 3 a ne obori ni jedan čunj.
- 29.3. kugla u povratku ispadne iz žljeba i ometa izvođenje hica,
- 29.4. je igrač za vreme izvođenja hica bio fizički ometen

O tačkama 29.3. i 29.4. odlučuje sudija.

Član 30.

Čunj je ispravno pao:

- A. Ako ga registruje automat u vremenu od 4 sekunde.
- B. Ako je vidljivo pao (ako leži ili je naslonjen na stranicu) priznaje se bez obzira na automat.

Ukoliko se za vreme takmičenja ustanovi da automatski brojač nije ispravan isti se isključuje, a takmičenje se nastavlja bez brojača.

Čunj je neispravno pao:

- A. Ako je oboren kuglom koja se odbila od stranice (mantinele) ili kuglom koja je iskočila iz kanala,
- B. Ako je oboren kuglom koja se nakon prvog učinka odbila od zadnjeg zida.

Član 31.

Domaćin takmičenja je obavezan da obezbedi prisutnost tehničkog lica u toku takmičenja, koje je sposobno da otkloni kvarove i zastoje na automatima i izvrši zamenu neispravnih delova, pribora i rekvizita.

TRENERI I SEKUNDANTI

Član 32.

Učesnici takmičenja su treneri sekundanti, kao i sva ostala lica koja su prijavljena za to takmičenje. Dužni su da se ponašaju sportski i u skladu sa ovim i ostalim pravilnicima KSS. Treneri i sekundanti imaju pravo da:

- 32.1. daju uputstva igraču i pomažu mu za vreme igre, na način koji neće uznemiravati ili smetati drugim učesnicima,
- 32.2. stavljaju primedbe na rad sudija,
- 32.3. kontrolišu unošenje rezultata u pojedinačni i zbirni zapisnik,
Ukoliko nisu saglasni sa unetim rezultatom moraju reagovati odmah. Reklamacija nakon izvedenog sledećeg hica se ne uvažava.
- 32.4. najavljuju eventualne zamene igrača,
- 32.5. potpisuju zbirne zapisnike,
- 32.6. najavljuju eventualne žalbe i
- 32.7. učestvuju u radu takmičarske komisije na kuglani, ukoliko su istovremeno i vođe ekipe.

Član 33.

Ukoliko se dogodi ponašanje trenera ili sekundanta koje nije u skladu sa odredbama ovog i ostalih pravilnika KSS, sudija će ga prvo kazniti opomenom (žuti karton), a sledeći put isključenjem (crveni karton). Ako je trener ili sekundant kažnjen isključenjem, ono važi samo do kraja tog takmičenja a isključeno lice može zameniti kao sekundant bilo koja druga osoba prijavljena za to takmičenje po okončanju ovoga seta. Za vreme sekundiranja, pomaganja igraču trener ili sekundant mora sedeti na stolici na za to predviđenom mestu i načinu sedenja. Ne sme ustajati, ulaziti u takmičarski prostor ili davati uputstva igraču na drugoj stazi.

POSTUPAK PODNOŠENJA ŽALBE

Član 34.

34.1. Žalbe na nepravilnosti u toku samog takmičenja

Ove žalbe rešava na licu mesta takmičarska komisija na kuglani. Odluka TK na kuglani je konačna, a na nju se može uložiti žalba samo ukoliko postoje materijalni dokazi da je TK na kuglani povredila odredbe nekog pravilnika ili propozicije takmičenja. Takva žalba se podnosi takmičarskoj komisiji organizacije koja vodi to takmičenje, uz priložene materijalne dokaze.

34.2. Žalbe na pravo nastupa, neispravnost dokumentacije ili neispunjenje i nepoštovanje pravilnika i propozicija.

Žalbe ove vrste se najavljuju glavnom sudiji na samom takmičenju. Sudija najavu žalbe upisuje u izveštaj sa takmičenja a najavljiivač žalbe to potpisuje. Žalbe koje se ne najave na ovaj način neće se ni razmatrati.

Glavni sudija je dužan da uz dokumentaciju pošalje i svoj pismeni izveštaj takmičarskoj komisiji u roku od 24 sata, u kome navodi okolnosti i sve potrebne detalje u vezi sa najavljenom žalbom.

Podnosilac žalbe podnosi žalbu takmičarskoj komisiji u roku od 48 sati od završenog takmičenja, uz uplatu takse u visini propisanoj propozicijama

U slučaju pozitivnog rešenja za podnosioca žalbe, taksa se vraća.

Član 35.

Po prijemu žalbe nadležna takmičarska komisija ili kuglaška organizacija mora doneti pismenu odluku u roku od 8 dana od dana prijema žalbe.

Odluka može biti:

A. Prvostepena, ako su okolnosti bile dovoljno jasne za donošenje odluke.

U tom slučaju prvostepeni organ daje uputstvo o pravnom leku uz mogućnost žalbe drugostepenom organu. Navodi i adresu drugostepenog organa.

B. Privremena, ako se takvom odlukom istovremeno traži dopunski dokazni materijal, izjave svedoka i slično.

U slučaju privremene odluke nadležno kuglaško telo prvog stepena mora najkasnije u roku od 48 sati da zatraži dopunske izveštaje od učesnika spora ili trećih lica bitnih za rešavanje spora.

Lica ili organizacije od kojih se traži dopunski materijal, isti moraju da pošalju u roku od 8 dana.

Po prijemu naknadno tražene dokumentacije, a najkasnije u roku od 3 dana prvostepeni organ donosi konačnu odluku.

Član 36.

Ukoliko podnosilac žalbe ili druga strana u sporu, nije zadovoljna odlukom prvostepenog organa može na odluku prvostepenog organa da uloži prigovor.

Svoj prigovor s eventualnim novim argumentima i svom raspoloživom dokumentacijom kao i odluku prvostepenog organa u roku od 48 sati mora poslati drugostepenom organu.

Po primljenom prigovoru drugostepeni organ u roku od 8 dana donosi KONAČNO rešenje na koje nema mogućnosti žalbe ili prigovora.

Sve odluke i rešenja se donose pismeno i dostavljaju zainteresovanim stranama u sporu.

Član 37.

Ukoliko postupak u rešavanju žalbe nije završen u toku takmičenja, ono se i dalje nastavlja kao da žalba nije ni uložena.

Član 38.

Članovi nadležnih kuglaških tela i komisija prvog i drugog stepena, ne mogu da učestvuju u radu tih tela ukoliko su istovremeno i članovi jedne od strana u sporu.

Član 39.

Rešenje žalbe uvek i obavezno ide na štetu one strane koja:

- A. ne uplati ili zakasni sa uplatom takse na žalbu,
- B. ne dostavi u roku tražene materijale,
- C. zakasni sa prigovorom na odluku prvostepenog organa ili
- D. na bilo koji način ometa rad organa koji rešava žalbu.

Član 40.

Ako se u toku razmatranja žalbe ustanovi da pojedinac ili klub nije imao pravo nastupa, njegov rezultat se automatski briše i podnosi se prijava protiv krivaca. Na takmičenja koja su ranije odigrana ne može se uticati.

SUDIJE I SUDIJSKE OBAVEZE

Član 41.

Sva takmičenja moraju da vode sudije koji su članovi sudijske organizacije.

Sudija je lice koje vodi kuglaško takmičenje, na osnovu pravilnika KSS važećih propozicija za to takmičenje, nepristrasno, pravedno i objektivno.

Sudija, svoje odluke donosi usmeno, a po potrebi ih zapisuje u odgovarajuću dokumentaciju.

Na takmičenjima je sudija obučen u:

- A. crvenu majicu kratkih ili dugih rukava koje sa desne strane imaju vezen znak Saveza
- B. crne pantalone, a za žene pantalone ili crna suknja
- C. sportsku obuću

Za međunarodna takmičenja sudijska oprema je posebno regulisana.

Na levoj strani majice sudija nosi svoju sudijsku oznaku kategorije za koju ima licencu, što dokazuje sudijskom legimitacijom.

Član 42.

Takmičenja vode sudijske ekipe u sledećem sastavu:

- A. Glavni sudija (jedan za najviše 4 staza),
- B. Sudije na stazama (jedan za najviše 2 staze)
- C. Sudija zapisničar (jedan za najviše 6 staza)

Propozicijama se može odrediti da glavni sudija obavlja i zadatke sudije zapisničara. Kuglaška organizacija koja raspisuje takmičenje, određuje i način delegiranja sudija za to takmičenje.

Član 43.

Nadležnosti, prava, obaveze i način rada sudija, prema rangu i dužnosti utvrđuju se Sudijskim pravilnikom.

Član 44.

Prikaz obeležavanja u pojedinačnom zapisniku igrača/ica:

44.1. Opomena – žuti karton		
44.2. Poništenje učinka hica - žuto crveni karton		preko broja
44.3. Prekršaj između dva hica -žuto crveni karton		preko broja(na totalizatoru se dodaje jedan hitac)
44.4. Prekoračenje vremena		
44.5. Prazan hitac (promašaj)		
44.6. Zamena igrača		crvena uspravna crta ispred prvog hica
44.7. Nedolazak igrača		
44.8. Isključenje igrača		crvena uspravna crta iza poslednjeg hica

Sve oznake se upisuju CRVENOM olovkom, osim oznake za prazan hitac.

U rubrici PRIMEDBE sudija upisuje uz oznaku i naziv prekršaja, na primer: prestup, psovka, bosa i sl.

Član 45.

Tumačenje ovog pravilnika daje Upravni odbor i statutarna komisija KSS.

Član 46.

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi dosadašnji Sportski pravilnik za kuglanje na 9 čunjeva usvojen 23. decembra 2016. godine.

Član 47.

Ovaj pravilnik usvojio je Upravni odbor Kuglaškog saveza Srbije 23. jula 2019. godine i stupa na snagu danom usvajanja.